

**טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד תקופת מילואים של עובדים), התשפ"ו-
2026 – אישור החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה**

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לאשר את טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד תקופת מילואים של עובדים), התשפ"ו-2026, המצורפת, כפי שאושרה בהחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16 במרץ 2026.
2. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
3. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), מסדיר את ההוראות בנוגע לתגמולים למשרתים במילואים. בהתאם לסעיף 283 לחוק, מעביד שנהג לשלם תשלומים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, חייב להמשיך לשלם תשלומים לאותה קופה או קרן, לפי העניין, בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו הוא לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

על רקע הלחימה הממושכת בגזרות השונות מאז ה-7 באוקטובר 2023, ופרקי הזמן הארוכים והתכופים שחיילי מילואים גויסו למילואים, מתוך הוקרה רבה אליהם ולמעסיקהם, הוצע בטיטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד תקופת מילואים של עובדים), התשפ"ו-2026, שייקבע כהסדר קבע, זכאות לשיפוי מעביד של משרתי מילואים, שאינו מעביד ציבורי, בשיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום של העובד במכפלת מספר ימי המילואים שביצע העובד, וזאת בגין תשלומים ששילם המעביד לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה ועל תשלום דמי ביטוח לאומי ששילם המעביד בעד העובד בתקופת המילואים של העובד.

כעת מוצע לאשר את טיוטת החוק, בנוסח שצורף להצעת ההחלטה ושאושר ביום 16 במרץ 2026 על ידי ועדת השרים לענייני חקיקה. כמו כן, נוכח הדחיפות שבקידום טיוטת החוק, מוצע לפנות לוועדת הכנסת ולבקש פטור מחובת הנחה לפני הקריאה הראשונה ולהתיר את הקריאה הראשונה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

תקציב

הצעת החוק כרוכה בעלות תקציבית המוערכת בכ-1.4 מיליארד ש"ח בשנת 2026 וכ-1.1 מיליארד ש"ח משנת 2027 ואילך. לצורך יישום החלטה זו יוקצו הסכומים שיועדו לשם מימון עלויות הצעת החוק בתקציב משרד הבטחון בחוק התקציב לשנת 2026 ובתוכנית הרב שנתית לשנים 2027-2029. מועד תחילתו של החוק המוצע יהיה ביום פרסומו של חוק זה או ביום פרסומו של חוק התקציב לשנת הכספים 2026, התשפ"ו-2026 לפי המאוחר מבניהם.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
שר הביטחון – תומך
שר העבודה – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
חוות הדעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

מגיש: שר האוצר

**כ"ח באדר התשפ"ו
17 במרץ 2026**

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/2572 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 16.03.2026 .

חק/2572. טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד תקופת מילואים של עובדים),
התשפ"ו-2026

מ ח ל י ט י ס, לאחר את טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד
תקופת מילואים של עובדים), התשפ"ו-2026 המצורפת.

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 263) (שיפוי מעסיקים בעד תקופת שירות מילואים של עובדים), התשפ"ו-2026

הצעת חוק הממשלה - 00,0000 באדר התשפ"ו, 00.3.2026

תיקון סעיף 283 1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 283 -

(1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ושיפוי מעבידים על תשלומים";

לשיפוי בשיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום, כהגדרתו בתקנות, של העובד, כפול מספר ימי שירות המילואים שביצע העובד, וזאת על תשלומים ששילם המעסיק לקופות ולקרנות ועל תשלום דמי ביטוח לאומי ששילם המעסיק בעד העובד בתקופת שירותו במילואים. תוקפן של התקנות, שנקבעו כאמור כהוראת שעה, הוארך עד יום י"ג בניסן התשפ"ו (31 במרץ 2026).

שירות המילואים הממושך הפך לחלק משגרת חייהם של עובדים ומעסיקים רבים. לקראת סיום תקופת תוקפן של התקנות, ביום י"ג בניסן התשפ"ו (31 במרץ 2026), מוצע לתקן את החוק ולעגן בו מתווה לשיפוי מעסיקים של שירות מילואים, וזאת כתיקון של קבע, אשר יחול גם על שירות מילואים בתקופת שגרה. עיגון ההסדר בחקיקה ראשית נועד לייצר יציבות וודאות כלכלית ולהבטיח כי הנטל בשל הוראות סעיף 283 לחוק לא יושת על המעסיק לבדו. בכך ההסדר מבקש לתמוך בהעסקת משרתי מילואים.

סעיף 1 מהטעמים המפורטים לעיל, מוצע לעגן בסעיף 283(ב) לחוק כנוסחו המוצע, הסדר קבוע לעניין שיפוי מעסיקים של עובדים המשרתים במילואים, הכול כמפורט להלן.

על פי המוצע, השיפוי לא יינתן למעסיק שהוא המדינה או שהוא גוף שנתמך במישרין או בעקיפין, על ידי המדינה, וכן לא יינתן למעסיקים שהם גופים שלממשלה בעלות מלאה או חלקית עליהם (ראו ההגדרה המוצעת ל"עובד") (להלן - מעביד ציבורי). זאת, מאחר שגופים אלה כבר מקבלים מהמדינה סיוע או תמיכה בדרך אחרת.

כמו כן מוצע לקבוע כי השיפוי למעסיק (שאינו מעביד ציבורי כאמור) יעמוד על שיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום של העובד, כשהוא מוכפל במספר ימי שירות המילואים שביצע העובד, וזאת על תשלומים ששילם המעסיק לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן מסוג דומה ועל תשלום דמי ביטוח לאומי ששילם המעסיק בעד העובד בתקופת שירותו במילואים, וזאת גם אם שירות המילואים אינו שירות חירום. שיעור השיפוי המוצע משקף בקירוב את תשלומי החובה שמשלם המעסיק בעבור העובד.

במסגרת זאת, מוצע לקבוע כי אם העובד עבד שלושה חודשים מלאים בתקופת רבע השנה שקדם לחודש שבו החל לשרת במילואים (להלן - רבע השנה), תחושב הכנסתו היומית לפי חלוקה של סכום הכנסתו ב־90; אם העובד עבד

כללי בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית שהחלה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 - הכרזה שאושרה בידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ולאחר מכן הוארכה מזמן לזמן. במקביל, הוכרז בצה"ל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה, בהתאם לסעיף 40 לחוק־יסוד: הממשלה, על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות. בהתאם לכך, החליט שר הביטחון על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008.

על רקע הלחימה הממושכת בגזרות השונות מאז ופרקי הזמן הארוכים והתכופים שבהם חיילי מילואים גויסו לשירות מילואים, ומתוך הוקרה רבה להם ולמעסיקיהם, מוצע לתקן את חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), בדרך שתומכת בהעסקתם, הכול כמפורט להלן.

סעיף 283 לחוק מחייב מעסיק להמשיך לשלם, בתקופת מילואים של עובד המשרת במילואים, תשלומים שנהג לשלם בעדו לקופת תגמולים או לקופת פנסיה, או לקופה או לקרן כיוצא באלה. ויובהר מדובר בתשלומים שנגזרים מהשכר בפועל של העובד ולא מתגמולי המילואים שמשולמים בידי המוסד לביטוח לאומי. כמו כן, מדובר בתשלומים שמשולמים באופן שוטף על ידי המעסיק.

בעקבות גיוס המילואים שהחל ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), שהיה גיוס נרחב מאוד הן מבחינת מספר משרתי המילואים והן מבחינת משך השירות, הנטל שהושת על המעסיקים של משרתי המילואים בשל הוראות סעיף 283 לחוק, הפך לנטל כבד.

מכוח הוראות סעיף 376 לחוק, ולאחר ששר הביטחון הורה, לפי סעיף 278(א) לחוק, כי שירות המילואים שיבוצע עד יום י"ג בניסן התשפ"ו (31 במרץ 2026) הוא "שירות חירום" לעניין פרק י"ב לחוק, קבעו שר העבודה ושר האוצר, בתקנות הביטוח הלאומי (שיפוי מעסיקים לגבי תקופת שירות מילואים שהוא שירות חירום) (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן - התקנות), הוראות שלפיהן מעסיק של משרת מילואים, ששירת בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), יהיה זכאי

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשפ"ו, עמ' 312.

(2) האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) המוסד ישפה מעביד של עובד בשיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום של העובד, כשהוא מוכפל במספר ימי המילואים שביצע העובד (להלן – סכום השיפוי), על תשלומים ששילם המעביד לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, ועל דמי ביטוח ששילם, בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, ובלבד שלא היה זכאי, בשל תשלומים כאמור ששילם בעד אותו פרק זמן, לשיפוי בהתאם להוראות לפי סעיף 376; בסעיף קטן זה –

"מספר ימי המילואים" – סך הימים ששירת עובד במילואים, אשר שימש בסיס לחישוב מספר הימים שבעדם משולם התגמול לפי סעיף 271;

"סכום ההכנסה ליום" – סכום כמפורט להלן, לפי העניין, ובלבד שלא יעלה על התגמול המרבי, כהגדרתו בסעיף 270:

(1) לעניין עובד שעבד אצל מעביד ברבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים (בהגדרה זו – רבע השנה) – סכום הכנסתו מעבודה אצל אותו מעביד ברבע השנה, כשהוא מחולק ב-90;

(2) לעניין עובד שעבד אצל מעביד במשך חודש או חודשיים ברבע השנה – סכום הכנסתו מעבודה אצל אותו מעביד בחודש או בחודשיים האמורים, כשהוא מחולק ב-30 או ב-60, לפי העניין;

(3) לעניין עובד שעבד אצל מעביד במשך פחות מחודש ברבע השנה, או שהחל לעבוד אצל מעביד בחודש השירות – סכום הכנסתו מעבודה אצל אותו מעביד בחודש השירות, כשהוא מחולק ב-30; בפסקה זו, "חודש השירות" – חודש, או חלק ממנו, שבו שירת העובד במילואים;

לעניין הגדרה זו, "הכנסה מעבודה", של עובד – שכר העבודה וכן תשלום ששילם המעביד לעובד על חשבון התגמול בסכום השכר שהיה משולם לעובד אילולא שירת במילואים והוסיף לעבוד;

"עובד" – עובד ששירת במילואים, למעט עובד כאמור של מעביד ציבורי; לעניין זה, "מעביד ציבורי" – כל אחד מאלה:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב או תאגיד בריאות, כהגדרתם בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985²;

(3) קופת חולים.

בחודש שבו העובד עבד רק בחלק מהחודש. כמו כן, יצוין כי סכום ההכנסה היומי שישמש בסיס לחישוב השיפוי, עשוי להיות נמוך מסכום התגמול המזערי כהגדרתו בסעיף 270 לחוק, למשרת מילואים, שכן הוא מחושב לפי שכר העובד בפועל, אך לא יכול להיות גבוה מסכום התגמול המרבי כהגדרתו באותו סעיף, למשרת מילואים.

לבסוף, מוצע להבהיר כי לא יינתן למעסיק, בעד אותה תקופת מילואים של עובד, שיפוי בהתאם להסדר המוצע, אם הוא זכאי בעד אותה תקופה לשיפוי לפי תקנות שיותקנו בעתיד מכוח סעיף 376 לחוק, כתיקונו המוצע בסעיף 2 להצעת החוק.

רק חודש או חודשיים מלאים בתקופת רבע השנה האמורה, תחושב הכנסתו היומית לפי חלוקה של הכנסתו בחודש או בחודשיים אלה, לפי העניין, כלומר בחלוקת הכנסתו ל-30 או ל-60, בהתאמה; ועובד שעבד פחות מחודש אצל מעביד ברבע השנה או שהחל לעבוד אצל מעביד בחודש השירות, תחושב הכנסתו היומית לפי הכנסתו החודשית בחודש שבו ביצע את שירות המילואים, שתחושב לצורך כך כאילו עבד חודש מלא, כשהיא מחולקת ב-30. לעניין זה יובהר כי חודש מלא הוא חודש שבו התקיימו יחסי עובד-מעסיק במשך כל ימי החודש. עוד יצוין כי החישוב המוצע הוא חישוב מיטיב שכן הוא מבוסס על הכנסה של חודש מלא גם

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (ג) אוצר המדינה, במסגרת תקציב הביטחון, ישפה את המוסד על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום סכום השיפוי למעביד לפי סעיף קטן (ב)."
- תיקון סעיף 376 2. בסעיף 376 לחוק העיקרי, לפני "הורה שר הביטחון" יבוא "על אף הוראות סעיף 283(ב)" ובמקום "בסעיף 283" יבוא "בסעיף 283(א)".
- תחילה ותחילה 3. תחילתם של סעיפים 1 ו-2 ביום פרסומו של חוק זה או ביום פרסומו של חוק התקציב לשנת הכספים 2026, התשפ"ו-2026, לפי המאוחר שבהם (להלן – יום התחילה), והם יחולו לגבי מילואים כהגדרתם בסעיף 270 לחוק העיקרי, שבוצעו מיום י"ד בניסן התשפ"ו (1 באפריל 2026) ואילך.

כנוסחו המוצע בסעיף 1 להצעת החוק, כך יכול שייקבע בתקנות כאמור הסדר שונה בכל הנוגע לשיעור השיפוי, לאופן חישוב הכנסת העובד וכדומה.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי התיקונים המוצעים בסעיפים 1 ו-2 לחוק המוצע, ייכנסו לתוקף ביום פרסומו של החוק המוצע או ביום פרסומו של חוק התקציב לשנת הכספים 2026, התשפ"ו-2026, לפי המאוחר שבהם, והם יחולו על שירות מילואים שבוצע בתקופה שמיום י"ד בניסן התשפ"ו (1 באפריל 2026) ואילך.

על פי המוצע בסעיף קטן (ג), אוצר המדינה, במסגרת תקציב הביטחון, ישפה את המוסד לביטוח לאומי על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום סכום השיפוי למעסיקים לפי ההסדר המוצע. ויובהר כי בכלל ההוצאות כאמור נכללות גם ההוצאות המינהליות הכרוכות בתשלום השיפוי (ראו סעיף 284(ב) לחוק).

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 376 לחוק כך שיובהר כי אם ייקבע מכוחו, בתקנות, הסדר לשיפוי מעסיקים לעניין שירות מילואים שהוא שירות חירום, אותו הסדר יחול על אף ההסדר המוצע בסעיף 283(ב) לחוק

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס') (שיפוי מעסיקים בעד תקופת מילואים של עובדים), התשפ"ו-2026 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – **החוק**), מסדיר את ההוראות בנוגע לתגמולים למשרתים במילואים. בהתאם לסעיף 283 לחוק, מעביד שנהג לשלם תשלומים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, חייב להמשיך לשלם תשלומים לאותה קופה או קרן, לפי העניין, בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו הוא לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

על רקע הלחימה הממושכת בגזרות השונות מאז ה-7 באוקטובר 2023, ופרקי הזמן הארוכים והתכופים שחיילי מילואים גויסו למילואים הנטל שהושת על המעסיקים של משרתי המילואים בשל הוראות סעיף 283 לחוק, הפך לנטל כבד.

מכוח הוראות סעיף 376 לחוק, ולאחר ששר הביטחון הורה, לפי סעיף 278(א) לחוק, כי שירות המילואים שיבוצע עד יום י"ג בניסן התשפ"ו (31 במרץ 2026) הוא "שירות חירום" לעניין פרק י"ב לחוק, קבעו שר העבודה ושר האוצר, בתקנות הביטוח הלאומי (שיפוי מעסיקים לגבי תקופת שירות מילואים שהוא שירות חירום) (הוראה שעה חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן – התקנות), הוראות שלפיהן מעסיק של משרת מילואים, ששירת בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), יהיה זכאי לשיפוי בשיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום, כהגדרתו בתקנות, של העובד, במכפלת מספר ימי שירות המילואים שביצע העובד, וזאת על תשלומים ששילם המעסיק לקופות ולקרנות ועל תשלום דמי ביטוח לאומי ששילם המעסיק בעד העובד בתקופת שירותו במילואים. תוקפן של התקנות, שנקבעו כאמור כהוראת שעה, הוארך עד יום י"ג בניסן התשפ"ו (31 במרץ 2026).

מתוך הוקרה רבה למשרתי המילואים ולמעסיקיהם, מוצע לתקן את החוק, כך שיקבע, כחסדר קבע, זכאות לשיפוי מעביד של משרתי מילואים, שאינו מעביד ציבורי, גם אם המילואים אינו שירות חירום, בגין תשלומים ששילם המעביד לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן וכיוצא באלה ועל תשלום דמי ביטוח לאומי ששילם המעביד בעד העובד בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו העובד לא שירת במילואים והמשיך לעבוד.

מוצע שהשיפוי לא יינתן למעסיק שהוא המדינה או שהוא גוף שנתמך, במישרין או בעקיפין, על ידי המדינה, וכן לא יינתן למעסיקים שהם גופים שלממשלה בעלות מלאה או חלקית עליהם (מעביד ציבורי). זאת, מאחר שגופים אלה כבר מקבלים מהמדינה סיוע או תמיכה בדרך אחרת.

מוצע שהשיפוי למעסיק (שאינו מעביד ציבורי כאמור) יעמוד על שיעור של 20% מסכום ההכנסה ליום של העובד, כשהוא מוכפל במספר ימי שירות המילואים שביצע העובד, שיעור השיפוי המוצע משקף בקירוב את תשלומי החובה שמשלם המעסיק בעבור העובד.

מוצע שאוצר המדינה, במסגרת תקציב הביטחון, ישפה את המוסד על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום סכום השיפוי למעסיקים לפי ההסדר המוצע.

מוצע שהוראת החוק ייכנסו לתוקף ביום פרסומו של החוק המוצע או ביום פרסומו של חוק התקציב לשנת הכספים 2026, התשפ"ו-2026, לפי המאוחר מביניהם, והם יחולו על שירות מילואים שבוצע בתקופה שמיום י"ד בניסן התשפ"ו (1 באפריל 2026) ואילך.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם: אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי: אין מניעה משפטית לקדם את ההצעה.
היועץ המשפטי של משרד הביטחון: אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר
תפקיד

דודי קופל
שם